

Kako izdelati plakat?

(Avtor: Kopija nova, objavljeno: 24.04.2013)

V tokratnem Ajdinem nasvetu za učenje bomo preverili kako izdelati dober plakat. Ker pri pripravi plakata v prvi triadi otrokom večinoma pomagajo starši, smo v nasvet vključili tudi njih.

Kako se lotiti izdelave plakata v prvi triadi?

Ob prvih šolskih korakih je še posebej pomembna pomoč staršev pri otrokovi organizaciji obveznosti, predvsem pri domačih nalogah. Izdelava plakata je lahko zabavno skupno opravilo, ki vas bo približalo otroku in njegovemu razmišljanju, prav hitro pa se lahko spremeni v nočno moro.

Dragi starši! Nikar ne pozabite, vaša naloga je otrokom pomagati in jih usmerjati pri pripravi, nikakor pa ne prevzemite izdelave celotnega plakata nase. Najmlajši naj izdelajo plakat čim bolj samostojno, upoštevajte njihove želje in zamisli, naj sami izberejo iz katerih virov bi radi črpali (knjige, splet, druga gradiva), nato skupaj prelistajte izbrane knjige, preverite na spletu. Vendar imejte v mislih, da naj odločitve o tem kaj vključiti in kaj ne čim bolj samostojno sprejema vaš otrok in ne vi. Če se s čim ne strinjate mu razložite vaš pogled, a mu ga ne vsiljujte, naj se odloči sam, saj se bo le tako naučil sprejemati odgovornost za svoje delo. Pri izdelavi plakata ga vodite, nikar ga ne delajte sami. Naj otrok sam razporedi gradivo po listu in ga nato skupaj prilepiti. Če je na plakat potrebno dodati besedilo, ga naj napiše otrok sam. Plakati, kjer so besedilo napisali starši se vidijo že od daleč, ne samo učiteljica, to bodo opazili tudi drugi. Velikokrat se celo zgodi, da otroci postanejo tarča posmeha s strani vrstnikov, ker so jim plakat izdelali starši.

Kakšen je dober plakat?

Kako iz virov poiskati bistvo, ki ga predstaviš na plakatu si poglej v prejšnjih Ajdinih nasvetih za učenje ([zapiski](#), [kako izluščiti bistvo iz knjig](#), [priprava miselnega vzorca](#)), kjer je bilo veliko govora o tem. Danes pa se bomo posvetili bolj tehnični izdelavi plakata. Dober plakat nemudoma vzbudi pozornost publike. Te zanima kako to doseči? Plakat naj vsebuje čim več slikovnega gradiva (odvisno od teme lahko gre tudi za grafične ponazoritve) in malo besedila. Prav tako naj bo plakat zaokrožena celota - kar pomeni, da je gledalcu razumljiv brez dodatnih pojasnil avtorja (gledalec lahko brez težav razbere temo in glavne značilnosti, ki so na plakatu predstavljene). Podatki naj bodo v logičnem zaporedju - preden vso gradivo prilepiš na plakat in dodaš besedilo preizkusi različne postavitve. Za mnenje katera je najprimernejša lahko vprašaš prijatelje, starše ali brate in sestre.

Še nekaj uporabnih napotkov

Za dober celosten vtis so pomembni prav vsi detajli. Pri izboru papirja bodi pozoren(a) tudi na barvo. Ne uporabljaj kričečih podlag, raje posezi po nevtralnih (npr. krem barve, svetle

različice zelene, rumenkaste, rjave, ipd.). Obstaja tudi nepisano pravilo glede izbire podlage in slikovnega materiala. Če imaš svetel slikovni material izberi temnejšo podlago in obratno (pri temnejših slikah izberi svetlejšo podlago). Besedilo naj bo zapisano dovolj na veliko (plakat bi naj bil čitljiv iz razdalje treh metrov), posebej poudari naslov (črke naj bodo velike tiskane, velikosti približno 4 centimetre). Besedila ne natisni na listke, ampak ga sam(a) dopiši na plakat - tako se boš izognil(a) predolgemu tekstu, poleg tega bo plakat bolj pristen.

Ne pozabi beležiti virov! Seznam si zapisuj na list ali v zvezek, da se kasneje ne boš vračal(a) k zapisom, ki si jih že preveril(a). Prav tako je dobro, da oddaš seznam literature (posebej, če plakat potrebuješ kot podporo za govorni nastop ali predstavitev), da lahko vsak preveri od kod si povedano črpal(a).

Kako pripraviti zapiske?

(objavljeno: 11.12.2012)

Zapiski so zelo učinkovita učna strategija. Med pripravo zapiskov je tvoja pozornost osredotočena na snov, prav tako ti dobri zapiski omogočajo sistematični pregled snovi. Ločimo zapiske, pripravljene po učbeniku (ali kakšnem drugem pisnem gradivu) in zapiske po razlagi. Zapiski po razlagi so zelo koristni za usmerjanje pozornosti in pomnjenje snovi, vendar ne pri vseh. Nekateri učenci zapisovanje po razlagi zmoti in jih dekoncentrira pri poslušanju snovi. Ti morajo preizkusiti kakšno drugo strategijo, saj zapisovanje po razlagi za njih ni učinkovito.

Kako si pripraviti uporabne zapiske po razlagi?

Pri pripravi zapiskov po razlagi učitelja oz. učiteljice so ti lahko v pomoč naslednje smernice:

- ne zapisuj dobesedne razlage učitelja oz. učiteljice,
- zapisuj čim bolj čitljivo in pregledno - lahko uporabljaš različne barve, oblike podčrtovanja, odstavke (smiselne dele, ki sodijo skupaj loči med seboj),
- za vsak predmet je dobro imeti svoj zvezek, da so zapiski sistematični in ni potrebno dele snovi iskati v večih zvezkih ali na listih,
- ker je dobesedno zapisovanje besed praktično nemogoče, lahko uporabljaš simbole in kratice (ne samo uveljavljenih, tudi takšne, ki jih razumeš le ti), prav tako je dobro, da zapiske po razlagi čimprej na hitro pregledaš in dopolniš, ko je tvoje znanje še sveže.

Kako si pripraviti uporabne zapiske iz učbenika?

Pri pripravljanju zapiskov iz učbenikov in drugih gradiv ti lahko pomagajo naslednje smernice:

- v zapiskih ne smejo biti prepisani daljši deli besedila iz učbenika, vsebujejo naj le glavne misli in dejstva (kako izluščiti bistvo si lahko pomagaš z nasveti o učinkovitem branju, ki smo jih obravnavali tri tedne zapored),
- zapisanim dejstvom iz knjige lahko dodaš tudi svoje pripombe (celo zaželeno je!), vendar naj bodo le-te ločene (npr. uporabi drugo barvo, podčrtaj zapisano, ipd.),

- zapiski so zelo individualni, zato ni dobro, da se iz njih učijo drugi, saj je lahko učinek popolnoma drugačen od pričakovanega.

Kako si olajšati učenje iz učbenikov?

(objavljeno: 04.12.2012)

V preteklih tednih smo se veliko naučili o strategijah uspešnega branja, ki so ključnega pomena pri učenju iz učbenikov in ostalih gradiv. Tokrat pa bomo pogledali še nekaj majhnih trikov, ki ti bodo v pomoč pri učenju iz učbenikov in ostalih gradiv.

Če imaš pred seboj obsežno snov, ki jo moraš predelati, si lahko pomagaš z naslednjimi koraki:

- **znanje pred branjem:** zapiši vse, kar o obravnavani tematiki že veš (npr.: obravnavan tekst govori o Ludviku XIV.; vladal v Franciji, druga polovica 17. in začetek 18. stoletja),
- **hitro preleti tekst**, kar omogoča osnovno orientacijo po besedilu,
- **temeljito (poglobljeno) branje:** izluščimo glavne misli (npr.: bil je absolutistični vladar, sončni kralj, simbol: bela lilija, "Država, to sem jaz!"),
- **najtemeljitejše branje:** poleg glavnih dejstev se naučiš tudi pomembne podrobnosti, ki so pomembne za razumevanje (npr.: Zakaj o Ludviku XIV. govorimo kot o absolutističnemu vladarju? Obnovil je vladarske pravice, odpravil položaj prvega ministra, podredil si je plemstvo, da je imel v rokah popolno oblast v državi, ipd.),
- **po branju:** podčrtaj pomembne informacije in besede, ki se jih moraš naučiti, ostalo naj služi kot dopolnilo tvojega znanja,
- **kritičen pristop:** tehtanje avtorjevih argumentov, loči dejstva od domnev (npr. preberi še dodatno literaturo o Ludviku XIV. in pretehtaj kaj so neizpodbitna dejstva, znana o njem in njegovem načinu vladanja, kaj pa domneve (npr. ena od njih je, da mu higiena ni bila blizu)),
- **ustvarjalno branje:** kako bi se dalo navedeno znanje (ideje) uporabiti (npr.: Poznamo tudi danes vladarje, ki bi jih lahko imenovali absolutistični?).

Kako učinkovito pripraviti miselni vzorec?

(objavljeno: 09.01.2013)

V novem letu je čas za nov Ajdin nasvet za učenje. Tokrat bomo preverili kako učinkovito pripraviti miselni vzorec, ki ti bo pomagal pri učenju ali utrjevanju snovi.

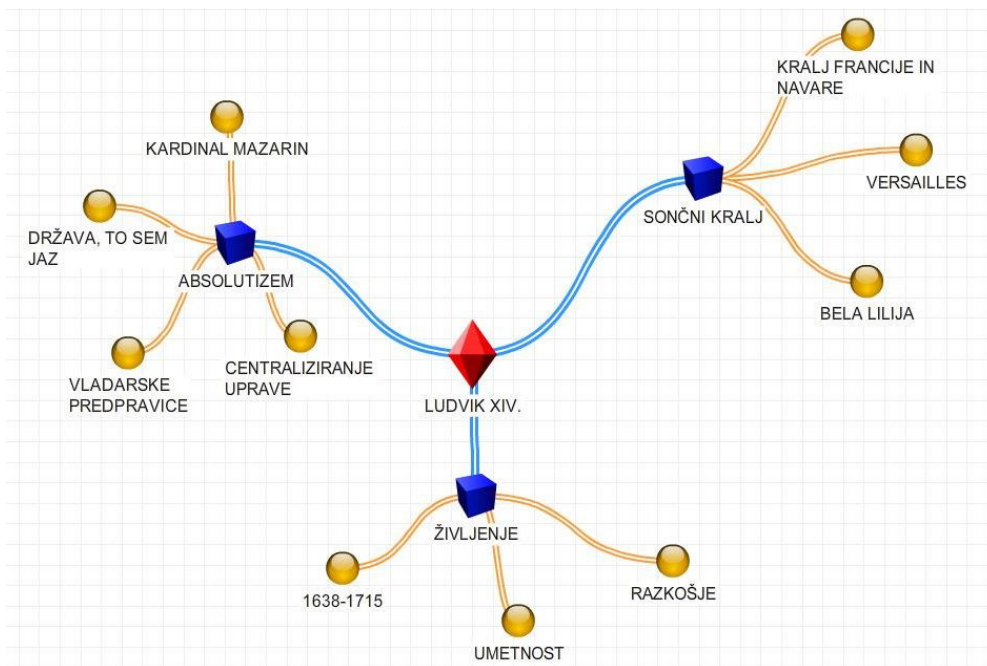
Izdelava miselnih vzorcev je pravzaprav zapisovanje pomembnih (ključnih) besed v razvejano razporeditev. Učenju s pomočjo miselnih vzorcev sloni na domišljiji, povezavah in asociacijah, s pomočjo katerih si ustvariš novo podobo o snovi, ki si jo lažje zapomniš (zato je dobro, da miselni vzorec pripraviš sam(a)). Miselni vzorci so zelo primerni za učence z

vizualnim stilom zaznavanja, poleg domišljije in asociacij pa spodbujajo tudi možganske zmožnosti.

Smernice za izdelovanje miselnih vzorcev na papirju:

- začni na sredini lista; če uporabljaš papir velikosti A4, ga postavi horizontalno, da imaš več prostora za širjenje miselnega vzorca,
- zapiši le ključne besede (po navadi samostalnike) z velikimi tiskanimi črkami,
- ključne besede piši v središče, med seboj jih povežuj s puščicami,
- pomagaš si lahko z različnimi barvami, simboli, slikami, grafi ipd.

List papirja pa ni edini pripomoček, na katerem lahko ustvariš svoj miselni vzorec. Obstaja namreč več programov za oblikovanje miselnih vzorcev, od enostavnih do bolj zahtevnih. Če te veseli delo z računalnikom poišči enega izmed zastojnih programov in ustvarjanje miselnih vzorcev se lahko prične!

računalniško ustvarjenega miselnega vzorca

Primer